

Trobades geganteres assumides pels seus ajuntaments

Josep M. Toda i Serra

Dins dels nombrosos actes de la seva festa major, diumenge, dia 23 d'agost de 1992, al matí, trenta-dos riudomencs van participar a la **VI Trobada de Gegants** de Cornudella de Montsant (Priorat). S'aprofità aquesta ocasió per anar al Parc de la Vila a visitar l'**Om de la Colla Geganterera de Riudoms** que hi vam plantar diumenge, dia 8 de març de 1992, dins dels actes que hi vam organitzar amb motiu de la **Festa de l'Om** i que ara vam poder comprovar que el nostre arbre de ribera ha brotat esplèndidament bé. En aquest parc hi ha un om que ha estat declarat per la nostra Generalitat **Arbre Monumental de Catalunya**. Aquella diada, a més de ser ecologista, la vam plantejar com a

acte d'agermanament de la població que té un om monumental amb la vila dels oms al seu topònim (Riudoms) i ja vam explicar el suport municipal obtingut. Aquest diumenge, dia 23 d'agost, a les sis de la tarda, els trenta-dos riudomencs van participar també a la **IX Trobada de Gegants** de Móra d'Ebre (la Ribera d'Ebre), si bé, prèviament, aquesta població riberenca per dinar va obsequiar els geganters amb una paella gegant cuinada i servida a l'aubaderna a càrrec del Patronat Amics de Sant Jeroni. Va ser un dia amb dues trobades per la qual cosa ens crèiem que els geganters es cantaríen per una trobada o l'altra, però la grata sorpresa va ser que els mateixos que van optar per una van participar també en l'altra. Les despeses d'ambdues trobades van ser assumides pels seus respectius ajuntaments.

com que dissabte,

dia 29 d'agost, data en què s'esqueia la fundació de la nostra colla i data del primer assaig de la cerimònia d'inauguració dels Novens Jocs Paralímpics celebrats a Barcelona no hi serien quatre portadors dels nans ni quatre geganters, se celebrà divendres, dia 28, el sopar del **Desè Aniversari** de la constitució de la **Colla Geganterera de Riudoms**. Vam ser trenta-vuit comensals.

Després dels assajos dels dies 29 d'agost i 1 de setembre, vuit components de la **Colla Geganterera de Riudoms** van participar dijous, dia 3 de setembre de 1992, en l'acte d'inauguració del Novens Jocs Paralímpics a l'Estadi Olímpic de Montjuïc de Barcelona (Barcelonès)

i cal destacar el fet i l'èxit de la convocatòria de la **Colla Geganterera de Riudoms** en organitzar i aconseguir omplir un autocar perquè diumenge, dia 6 de setembre, els geganters i els riudomencs que volguessin anessin a l'Estadi Olímpic de Montjuïc a donar suport a la participació de l'atleta paralímpic riudomenc, en la competició de salt de llargada, Joan Andreu Fortuny i Antequera, nomenat, dissabte 23 de maig de 1992, **Gegant de l'Esport Local** per la nostra colla. Per aquesta representació de riudomencs i per la difusió mundial que representà per als quatre nans de Riudoms, juntament amb altres símbols de les nostres tradicions més populars catalanes, no em sé estar,

al final d'aquest article, de reproduir el **Cant de benvinguda (1)** de Barcelona i de Catalunya a aquests Novens Jocs Paralímpics 1992 que va ser un càntic càlid escrit pel gran poeta Miquel Martí i Pol, al qual Rafael Subirachs va posar música, i que interpretà la soprano Virgínia Parramon juntament amb l'orquestra de les cerimònies i el cor. Val a dir que noranta-sis nens escenificaren aquest cant de benvinguda de manera poètica en el bell llenguatge gestual dels sords, escena que configura un espectacle inèdit i meravellós. Tampoc no em sé estar de reproduir també el missatge del gran científic britànic Stephen W. Hawking (2) adreçat a tots els participants d'aquests Jocs, en el qual ex-

L'Om de la **Colla Geganterera de Riudoms** amb el seu planter humà el dia 23 d'agost de 1992 al Parc de la Vila de Cornudella de Montsant (Priorat).

pressà la importància de la capacitat humana de crear.

Divendres, dia 11 de setembre, quaranta-quatre riudomencs van participar a la **I Trobada de Gegants** celebrada a Cambrils de Mar (Baix Camp) i organitzada per la Colla Gegantera Tota l'Endenga de Cambrils, la qual nomenà padrins dels seus gegants, En Pere i la Camí, a la **Colla Gegantera de Riudoms**, la qual cosa ens omple de satisfacció, i també als gegants de Maspujols, als grallers de Mont-roig del Camp i a Josep Pedrell, alcalde de Cambrils de Mar. En l'intercanvi de presents els vam oferir oli i avellanes, productes del nostre poble, i un mural commemoratiu del desè aniversari de la nostra Colla. Fa uns set o vuit mesos que la colla cambrilenca va proposar al seu Ajuntament de fer aquesta Primera Trobada Gegantera i aquest en va acceptar i n'assumí totes les despeses. Com que no n'havien organitzada cap i per tal d'informar-se, van mantenir tres reunions amb la **Colla Gegantera de Riudoms** i nosaltres els assessoràrem una mica. Van aconseguir que en la seva trobada hi participessin colles geganteres representati-

ves de tot Catalunya, a més, lògicament, de les comarques meridionals. Normalment a les trobades hi sol haver un sol àpat, doncs bé, a la Trobada cambrilenca van oferir als geganters una sardinada popular al mollet per esmorzar, una musclada i paella de fideus rosos per mil persones pel dinar de germanor a l'esplanada de l'Ermida de la Mare de Déu del Camí i un sopar de germanor a la Plaça de l'Ajuntament, gràcies que el seu Ajuntament s'hi va abocar. A més van tenir una cura exquisita en el fet que el concert popular de després de dinar a la cripta a càrrec del grup valencià Urbàlia Rurana i el ball de fi de festa a la Plaça de l'Ajuntament a càrrec del grup Clau de lluna fos de música tradicional i popular.

Dissabte, dia 12 de setembre, trenta riudomencs van participar a la **V Trobada de Gegants** d'Uldecona (Montsià). La cercavila és a la tarda i és tradició per dinar obsequiar els geganters amb una paella d'arròs a la popular ermita de la Mare de Déu de la Pietat. No cal dir que, a diferència d'altres poblacions, l'Ajuntament n'assumeix totes les despeses. Podem esmentar que la majoria de les colles geganteres eren del sud del Principat i que la música que predominava era, lògicament, la de la dolçaina. A la ballada final tots els membres de la **Colla Gegantera de Riudoms** van fer una gran rotllana que encerclava espectacularment el Ton i la Cisca.

També podem esmentar que diumenge, dia 13 de setembre, el Ton i la Cisca i els cinc nans de Riudoms van fer el passadís als jugadors del Club Deportiu Riudoms quan aquests van entrar a l'estadi municipal de Riudoms en el primer partit de la temporada de futbol que juguen a la categoria de primera regional. A la mitja part es va fer una cercavila pel camp de futbol i, tot plegat, els portà bona sort ja que es va guanyar per tres gols a zero al Remolins-Bitem de Tortosa (Baix Ebre). El fet que la **Colla Gegantera de Riudoms** fes aquest acte aquest diumenge va venir motivat perquè el dia

Acte de lliurament de regals de la nostra colla, en ser padrins per segon cop, a la Colla Gegantera Tota l'Endenga de Cambrils l'11 de setembre de 1992.

18 de juliol de 1992, data en què el CD Riudoms va aconseguir el seu ascens a primera regional en vèncer la promoció contra el Club de Futbol Santa Bàrbara (Montsià), érem a la Segona Trobada Internacional de Gegants i Vuitena Ciutat Gegantera a Matadepera (Vallès Occidental) i lògicament no el vam poder celebrar amb tots els jugadors. I acordàrem festejar-ho el primer partit que es jugués a casa. En aquesta ocasió, a més a més, la **Colla Gegantera de Riudoms** obsequià al CD Riudoms amb un mural commemoratiu del nostre desè aniversari.

Si a la trobada gegantera de Calafell la **Colla Gegantera de Riudoms** va estrenar un bar portàtil, a la trobada d'Uldecona i a la de Cambrils no va sortir. Els gegants i nans de Riudoms havien de participar a la tarda de dissabte, dia 26 de setembre de 1992, als actes festius i d'homenatge que, organitzats per l'Associació de Veïns del Passeig Prim de Reus (Baix Camp), dedicava al compositor sardanístic riudomenc Josep M. Baiges i Jansà, però que, per motius climatològics, especialment la pluja, es va malbaratar i no es va poder fer la cercavila, prèviament, però la **Colla Gegantera de Riudoms** havia passat informació documental de Josep M. Baiges als organitzadors del seu homenatge. Dissabte i diumenge, dies 10 i 11 d'octubre de 1992, components de la **Colla Gegantera de Riudoms** realitzaran una expedició per a plegar rovellons al Pont de Suert (Alta Ribagorça). A dos quarts d'1 del migdia de diumenge, 18 d'octubre de 1992, es presentarà al peu de les escales entre la Plaça Major i la Plaça Petita de Riudoms la coreografia dels gegants i la dels nans de Riudoms, dissenyades per la riudomenca Isabel Cros Garrido. en aquest acte hi té confirmada la seva assistència Josep Gol i Perlàsia, president de l'*Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya*. Els dies 21, 22, 23 i 24 de novembre de 1992 organitzarem una exposició a la Llar del Jubilats de Riudoms dels plafons que contenen les fotografies dels gegants pertanyents a l'*Agrupació de*

colles de Geganters de Catalunya. I a les 12 del migdia de diumenge 22 de novembre organitzarem un acte de reconeixement de la **Colla Gegantera de Riudoms** als riudomens del Barri d'Avall per haver comprat els quatre nans i als riudomens del Barri de la Plaça per haver comprat la parella de gegants. S'aprofitarà aquesta ocasió per a fer una fotografia de record. També es pot dir que la **Colla Gegantera de Riudoms** es planteja tornar a arranjat els gegants de Riudoms, ja que l'última vegada que es va fer fou a l'any 1991, s'està treballant en la confecció de la vestimenta nova de la colla, es pensa ampliar l'oferta cultural i festiva amb un grup de grallers i un altre de xanquers de la pròpia colla que s'afegiran a l'actual parella de gegants i als cinc nans, a més de preparar sortides internacionals com la ja programada per Sant Jordi de 1993 a la ciutat del nord de França, al Flandes Francès, coneguda per Lilla (en francès *Lille*), etc.

(1)

Cant de benvinguda, de Miquel Martí i Pol

Viure la joia de rebre-us a casa.

Un cant de benvinguda solca
l'aire clar d'aquest matí
i cada gest proclama amb força
l'alta fe en el seu destí.

Que el vent que s'escampa per tota la terra
uneixi les veus en un somni s'apleguen
i un faci a tots molt més valents
de cara al repte d'un demà
que els anys faran fruitós
si mai no us manca saba nova
pel combat que heu de lluitar.

Els cors bateguen amb fermesa
perquè s'apropa l'hora de començar la gran contesa.
Tots els sentits es tensen pel goig que s'anuncia.
Cada mirada diu la bellesa i l'esperança,
tota la força del cos que lluita intatigable
contra el silenci, vibrant com la flama,
vençant defallences, temors i enyorances,
content de comprendre que amb tots s'agermana.

Triomf del gran plaer de viure
que us uneix en un desig
i us fa sentir contents
contra el mal fat, contra els mals vents.

Benvinguts sigueu,
Barcelona us rep i us acull,
us obre les seves portes
i us obre el seu cor.

Feliç la ciutat i la pàtria que canten
unint-se en un sol bategar d'esperança.
Sortós aquell que amb lleialtat
la ment i el cos prepara pel combat
fent que entorn de l'alta torxa encesa i viva
creixi, noble, l'amistat.

Joia de rebre-us a casa.

Un cant de benvinguda solca l'aire clar d'aquest matí
i cada gest proclama amb força la llibertat.

Viure!
Setembre us obre els braços d'or i foc
content i reptador.

Joia!
Triomf del gran plaer de viure
que us fa valents
contra el mal fat,
contra els mals vents.

Benvinguts sigueu,
Catalunya us rep i us acull,
us obre les seves portes
i us obre el seu cor.

Amics que heu vingut de contrades remotes
atrets pel reclam d'una causa tan noble,
que el gran resultat de la vostra contesa
no sigui només l'alegria de vèncer
sinó el descobrir, amb un cant i un somriure,
la força sublim de la joia de viure.

(2)

Missatge d'Stephen W. Hawking

M'agradaria saludar a tots aquells presents en els Jocs Paralímpics de Barcelona 1992. Intueixo que aquests jocs serveixen per a un gran propòsit, perquè ofereixen una oportunitat de superació. Cadascun de nosaltres portem en el nostre interior una espurna de foc, una força creativa. A la nostra manera tots som especials, perquè no existeix allò que anomenem vulgarment un ésser humà estàndard. Tots som diferents. Alguns de nosaltres hem perdut l'ús de parts del nostre cos, bé per accident o bé per malaltia. Però realment això té una importància mínima. És tan sols un problema mecànic. El que és veritablement important, és que tenim l'esperit humà, l'habilitat de crear. Aquesta creativitat pot expressar-se de diferents formes, des de la física teòrica fins al propl assoliment físic. El més important és que hom hauria de superar-se per tal de sobresortir en qualsevol camp. Aquests Jocs ens ofereixen l'oportunitat d'aconseguir-ho.

Ara m'agradaria donar el que podria anomenar-se un missatge polític. Aquells de nosaltres que som minusvàlids, no hauríem de pensar en nosaltres mateixos com éssers marginats. Ben al contrari, som éssers humans normals, que simplement tenim necessitats especials. En els darrers 30 anys, altres grups desavantatjats, com les dones i gent de diferents races, han aconseguit d'obtenir un tracte igualitari i un reconeixement de les seves necessitats. Ja és hora que obtinguem un respecte similar per les necessitats d'aquells que som minusvàlids. Mai no hem d'esperar que altres persones pensin i aportin per nosaltres, si no que hem de lluitar pel reconeixement de les nostres necessitats, tal i com han fet altres grups desavantatjats. Aquest és el missatge que m'agradaria fer arribar a tots aquells presents en aquests Jocs.

El meu millor desig d'èxit.